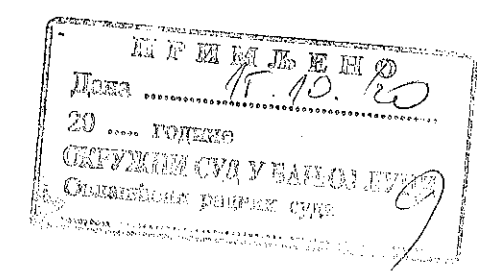

P-1885/20

22.10.2020

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 021474 18 Увп
Бања Лука, 8.10.2020. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхине Ђурковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Удружења за борбу против корупције "Transparency International BiH" из Бањалуке, заступаног по Предсједавајућем одбора директора Срђану Благовчанину, улица Гајева број 2 (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 07.032/050-614/16 од 11.10.2017. године Министарства просвјете и културе Републике Српске, Бања Лука (у даљем тексту: тужени), у предмету слободе приступа информацијама, одлучујући о жалби тужиоца поднесеној против пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 021474 17 У од 26.2.2018. године у погледу одлуке о трошковима управног спора, у нејавној сједници одржаној дана 8.10.2020. године донио је

ПРЕСУДУ

Жалба се уважава, став 2. изреке пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 021474 17 У од 26.2.2018. године у погледу трошкова управног спора, се укида и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке уважена тужба и поништен оспорени акт, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против Обавјештења туженог број 07.032/050-614/16 од 29.11.2016. године којим је тужилац обавијештен да може извршити увид у спис предмета у просторијама туженог, сваким радним даном од 13.00 до 15.00 часова, а у вези већ достављене информације од 7.11.2016. године. Ставом 2. изреке пресуде је одбијен захтјев тужиоца да му тужени надокнади трошкове управног спора.

Одбијање захтјева тужиоца за накнаду трошкова управног спора, образложено је разлозима да тужилац није уплатио таксу на тужбу и пресуду, сходно чему није било основа да му се признају ти трошкови, аналогно одредби члана 49а. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), јер се досуђују само стварни и настали трошкови у управном спору.

Благовременом жалбом (у даљем тексту: жалба) тужилац побија законитост побијане пресуде у погледу става 2. изреке, што се односи на одбијање захтјева тужиоца за накнаду трошкова управног спора, која одлука о трошковима у пресуди се сматра рјешењем, у смислу члана 175. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, у даљем тексту: ЗПП), који закон се сходно члану 48. ЗУС-а примјењује на питања која нису регулисана ЗУС-ом. Истиче да је дана 7.11.2017. године путем поште поднио тужбу, коју је нижестепени суд запримио дана 8.11.2017. године, уз коју није доставио доказ о плаћеној такси, будући да је чланом 4. Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 73/08, 49/09, 67/13 и 63/14) прописано да у случају да странка суду достави поднесак без доказа о плаћеној такси, суд ће позвати странку односно њеног пуномоћника да уплати одговарајућу таксу у року од 8 дана. Позив суда за уплату таксе на тужбу, није примио све до достављања побијане пресуде, када је истовремено дана 28.2.2018. године од суда добио налог за уплату таксе на тужбу и таксе на пресуду, у укупном износу од 200,00 КМ, по којем налогу је поступио дана 12.3.2018. године уплативши обје таксе, што доказује потврдом UniCredit bank а.д. Бања Лука. Сматра незаконитом одлуку суда у погледу одбијања његовог захтјев за накнаду трошкова управног спора само због тога што није уплатио наведене судске таксе у моменту покретања спора, првенствено због тога што ЗУС под трошковима управног спора подразумијева све издатке учињене поводом спора, од његовог покретања па до завршетка, па тако да околност да у моменту покретања спора није уплатио судску таксу на тужбу и на пресуду, не значи да нема стварни и настали трошак у управном спору, па та околност не смије бити одлучујући разлог да се његов захтјев одбије. Позива се на то да је чланом 49. став 5. ЗУС-а прописано да суд одлуком којом окончава поступак у управном спору одлучује ко сноси трошкове поступка и колико они износе, те да је у члану 49а. тог закона наведено да је странка која изгуби спор дужна противној странци надокнадити трошкове спора. Стога је мишљења да су трошкови судске таксе на тужбу и пресуду, управо трошкови који су потребни за вођење спора, без обзира што их је платио накнадно када је спор завршен, сходно чему има право да му се ти трошкови досуде и да му их тужени надокнади, јер је тужени изгубио спор. Такође се позива и на члан 387. ЗПП-а којим је прописано да ће се при одлучивању који ће се трошкови надокнадити странци, узети у обзир само они трошкови који су били потребни ради вођења парнице односно спора, а о томе који трошкови су били потребни, као и висини трошкова, одлучује суд оцјењујући брижљиво све околности. Предлаже да се жалба уважи, побијана пресуда укине или преиначи у погледу одлуке о трошковима спора, на начин да се тужени обавезе да му надокнади трошкове управног спора.

Тужени у одговору, жалбу оспорава.

Размотривши жалбу, одговор на жалбу, побијану пресуду у ставу 2. изреке који се односи на одлуку о трошковима спора, као и остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произилази да је тужилац поднио путем поште, дана 7.11.2017. године тужбу, која је запримљена у нижестепеном суду дана 8.11.2017. године, уз коју није доставио доказ о плаћеној такси, након чега му је суд, заједно са побијаном пресудом, доставио дана 28.2.2018. године налог од 26.2.2018. године за плаћање судске таксе на

тужбу и пресуду, у укупном износу од 200,00 КМ, при чему је позван да те таксе плати у року од 8 дана од дана достављања тог налога, а уз упозорење да ако не плати таксе у остављеном року, суд ће у даљем року од 15 дана о томе обавијестити порески орган надлежан за послове јавних прихода, ради наплате таксе принудним путем, уз коју се у том случају наплаћује и казнена такса у висини од 50% од дужне таксе прописане Таксеном тарифом, у смислу члана 32. Закона о судским таксама. Потом је суд обавјештењем од 12.3.2018. године, обавијестио Пореску управу - Подручни центар Бања Лука да тужилац није платио наведене дужне таксе, затраживши да се предузму мјере ради наплате тих такса а и казнене таксе, а тужилац је својим поднеском од 12.3.2018. године, заprimљеним код нижестепеног суда дана 13.3.2018. године, обавијестио тај суд да је платио наведене таксе, доставивши о томе потврду UniCredit bank а.д. Бања Лука од 12.3.2018. године.

Побијана пресуда у погледу става 2. изреке, није правилна а самим тим ни законита.

Чланом 49. ЗУС-а је прописано да су трошкови у управним споровима издаци учињени поводом управног спора од његовог покретања до завршетка (став 1), а свака странка по налогу суда унапријед полаже износ потребан за подмирење трошкова који ће настати услед предузимања одређених радњи странака (став 2), а суд одлуком којом окончава поступак у управном спору одлучује ко сноси трошкове поступка и колико они износе (став 4.). Чланом 49а. став 1. је прописано да је странка која изгуби спор дужна да противној странци надокнади трошкове спора.

Како је у конкретном случају тужилац успио у спору, јер је у ставу 1. изреке побијане пресуде уважена његова тужба и оспорени акт туженог поништен, то и није било основа да суд одбије захтјев тужиоца за накнаду трошкова управног спора, који се односе на судску таксу на тужбу и пресуду, које је тужилац затражио у тужби, а на шта не може утицати ни то што тужилац те таксе није благовремено платио, јер се у случају неплаћања таксе у року од 8 дана од дана пријема обавјештења суда, у смислу члана 32. став 1. Закона о судским таксама обавјештава надлежни порески орган да се наплата дужних такса, заједно са казненом таксом, изврши принудним путем. То значи да су те таксе (осим казнене таксе) неспорно и настале у управном спору, па да их је странка која је изгубила спор и дужна надокнадити противној странци.

Одредбом члана 3. став 1. Закона о судским таксама је и прописано да се уз понесак (тужба, предлог, правни лијек и друго) обавезно доставља доказ о плаћеној такси, а чланом 4. тог закона прописано да у случају да странка суду достави поднесак без доказа о плаћеној такси, суд ће позвати странку, односно њеног пуномоћника да уплати одговарајућу таксу у року од 8 дана (став 1), а уколико странка не уплати таксу у року из става 1. тог члана, суд ће наставити поступак и приступити принудној наплати таксе у складу са одредбама тог закона (став 2).

Стога није било основа да суд, ставом 2. изреке побијане пресуде одбије захтјев тужиоца за накнаду трошкова по основу таксе на тужбу и пресуду, а имајући у виду да је у смислу члана 4. став 1. Закона о судским таксама тужилац налогом суда од 26.2.2018. године, који је тужилац запримио заједно са побијаном пресудом дана 28.2.2018. године, позван да плати таксу на тужбу и пресуду, које је тужилац и платио дана 12.3.2018. године,

истог дана када је суд и послао обавијест Пореској управи да те таксе нису плаћене и да је потребно провести поступак њихове принудне наплате, уз казнену таксу, па неблаговремено плаћање тих такса може бити само од утицаја на евентуално плаћање казнене таксе у поступку принудне наплате дужних такса.

С обзиром на изнесено, остварени су разлози из члана члана 35. став 2. ЗУС-а, па се жалба тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 1. и 3. ЗУС-а уважава, побијана пресуда укида у ставу 2. изреке и предмет у том дијелу враћа истом суду на поновно суђење.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Страхиња Ђурковић

yo Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Милица Подрашић

